

ג.ד.

פודסדק קר ל מט. 27/ב'

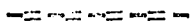
סיכויבת ועדת הפגרים

התקיימה ביום ג', ט"ז בתמוז, תשי"ג - 7.7.53 בשעה 8.45

- ג.ד. כהן :
- ה.י. ר. ב. חת
- ע. מטף
- ר. גוטסדנר
- ט. הלל
- י. ישיעיהו
- א. כהן
- א. הלפרן
- ג. פלס
- ט. פרליסטיין
- א. פרי

מנדטן : י.ב. סי - סנהל יירוטי העליה וההתמזרות
במשרד הפגרים

סדר-היום: סקירה על עניני העליה.

היו"ר ג. ב. חת: בני פותח את הישיבה.

רצוני להגיש לידיעתכם את הדו"ח שנתקבל
מאת ד"ר ליבנה, שחלקת הקליטה של הסוכנות, ומשר סכיל את סקנות
ועדת התקירה לבירור תלונותיו של יו"ר מועצת רעננה.

(היו"ר קורא את הדו"ח)

סקירה על עניני העליה.
=====

י.ב. סי:
בני מביך כי בכוננת הוועדה לסמוע על סדרי
העליה, ועל הסיבות לירידתה בתקופה האחרונה,
ובקשר לכך מתן קודם כל כמה מספרים על העליה בטחנית השנה האחרונה.

א.ד.

י.נ. סי:

במחצית הראשונה של שנת 1953, בחדשים
ינואר - יוני, עלו לארץ 5,177 עולים, לפי הפירוט הבא:

701	ינואר, 1953
823	פברואר
1,156	מרץ
491	אפריל
1,005	מאי
<u>1,001</u>	יוני
5,177	

חדש השפל היה אפריל, בו עלו פחות מ-500

נפט.

הקטנת קצב ספדי העליה החלה בעצם עוד בשנת
1952, בה נכנסו לארץ 23,375 נפט. לשם השוואה עם השנים הקודמות ציינו,
כי בשנת 1951 עלו לארץ במסומצ על 15,000 נפט; ב-1952 -
היה המסומצ כ-2,000 נפט לחדש, ואילו בשנת החדשים הראשונים של שנה
זו הגיע המסומצ רק ל-85 נפט לחדש.

ממין באו העולים? במסך החדשים ינואר - מאי,
1953, הגיעו 76% מהעולים מארצות אסיה ואפריקה - מסדוקו בלבד הגיעו
35% של העולים - מאירן - 13%; מעירק - 4%; הודו - 4%; לוב - 4%,
פולין - 5%; בולגריה - 3,5%; ארגנטינה - 3%; תורכיה - 3%,
ושאר הארצות - 25%.

אם כי היקף העליה יכול לגרום לנו צער, הרי
בהרכב הגילים של העליה אפשר למצוא בחטה סטוימת. 24% של העולים
היו בגילים 19 - 10, בו בזמן שהמסומצ עד כה היה 18,5%; לעומת
זאת פחת האחוז של הגילים 59 - 30 מ-35% ל-27,5%. אחוז הגילים
29 - 20 נשאר כמעט ללא שינוי, והוא הדין לגבי הגילים הנמוכים.

במסך חמס השנים האחרונות היה אחוז הבאים
מאפריקה ואוקיניה (אוסטרליה וניו-זילנד) - 5%. במידה לפחות
העליה ממסך הארצות גדל אחוז הבאים מאפריקה. למעשה העליה מארצות
אפריקה ואוקיניה היתה בהיקף של 40 מילי לחדש בחמס החדשים הראשונים
של שנה זו. במסך שלושת השנים האחרונות עלו לארץ מסומצים אלה
3,500 מילי, במסומצ 80 מילי לחדש.

באופן כללי היה אחוז העולים מאפריקה ומסיה
50%, ועכשיו הוא מגיע ל-76%; בהתאם לזה ירד אחוז העולים
מאירופה מ-50% ל-24% במילי חמס החדשים האחרונים.

הרבה דשו גם בעתונות ומעל במת הכנסת
בסיבות להפחתת ספדי העליה, ורצוני לחזור עליהן בקצרה ולדון עליהן
מנקודת מבטו של מסד הפנים. איך ספק שהסיבה העיקרית להפחתת ספדי
העליה היא ההתדלדלות של המסורות, וכונתי לאותן המסורות והגלויות
שמהן רצו לעלות ועלו. במסך 5 השנים האחרונות חוסלו לא פחות
מאשר 10 גלויות, ואם נוסיף להן את רוסניה ספנה באו כ-125,000
עולים, הרי גלויות אלו, עם רוסניה בתוכם, נתנו לנו למעלה מ-600,000
נפט; בטן-הכל הגיעו ארצה מאז קום הסדינה 714,000 יהודים. הישוב
היהודי טונה כיום 1,470,000 יהודים. בפרק זמן זה היו גם יורדים,
ומספרם מגיע ל-45,000 נפט, כלומר 6% מהעליה בכללה.

אם בטנה שעברה גדל הישוב בארץ ב-10,000
נפט, (אחרי הורדת מספר היורדים), הרי השנה קיים חסס שמספר היוצאים
יעלה על הנכנסים - אם העליה תימך באותו הקצב. הסיכונים למחצית
השנה הבאה אינם מזלירים ביותר, ומסדי העליה בטנה זו עלולים להגיע
ל-12,000 נפט בלבד.

במשך 6 חודשים בלבד יצאו את המרץ לזמנים קצרים ומרוכזים כ- 12,500 נפש - וקשה לקבוע כמה מהם עזבו את המרץ לצמיתות - ובאותה תקופה חזרו ארצה 6,000 נפש. עודף היוצאים על הנכנסים מגיע אפוא ל- 6,500 נפש. אם מספר זה יהיה גם בטחנית השנה העתידה של השנה, יש לחשוב שמספר היוצאים יסתכם ב- 12,000 נפש, כלומר מספר שווה למספר היוצאים בשנה שעברה. היות ומסדי העליה השנה הם קטנים, יוצא שמספר היוצאים יעלה על הנכנסים - ואני מתכוון לתושבים שהזרו פלוס עולים.

סיבה שניה לצמצום העליה בערובה בעבודת סגירת שערי מוצות מוצר מירופה לעליה למרץ. הסיבה השלישית נובעת מהמצב המסטי של העליה מפרצות המערב; העליה טעם היתה כל הזמן במסדים ממוכסמים ביותר ואין כל התגברות בזמן האחרון.

יש גם סיבות נוספות שאשמיעו לרעה על מסדי העליה והן קטרויות בתנאי המרץ עצמם: תנאי שיכון, עבודה וכדומה. כל אלה לא היה בהם כדי לעודד עליה. אין זה סוד שעל היום נמצאים כ- 145,000 איש במעגרות ועוד כ- 35,000 במחנות עולים.

גורם ספריע לעליה הם החוזרים לחוץ-לארץ, וחזרו כמעט לכל מוצות העולם. וכאן הייתי רוצה לתת לכם כמה מספרים על תנועת היציאה.

מתוך מספר כללי של 11,128 יוצאים בשנת 1952, היגרו 3,600 לקובה, היינו - 32%; לארצות הברית - 12%, לתורכיה - 1%; צרפת - 8%; צפון אפריקה - 7%; ולשאר מוצות העולם - 31%.

קיימת בקובה אהרת - העליה הטלקטיבית, עליה החליט המוסד לתיאום של הממשלה. מדיניותו של משרד הפנים בקשר לעליה היתה בהתאם לחוק השבות. ברצונו של שר הפנים להגביל לכנסת הצעת תיקון לחוק השבות בדבר תוספת פסקה, אשר לפיה אפשר יהיה לאסול לעליה למרץ גם מבנים שיכולים להיות מסוכנים לשלום המיבור. החוק, כפי שהוא מנוסח עתה, אינו מאפשר למשרד הפנים למנוע עלייתם למרץ של עבריינים או פושעים מועדים. שר הפנים עומד להציע לכלול הגבלה זו בחוק.

החלטת המוסד לתיאום מוסרת, כי יש לפסול לעליה מבנים החולים במחלה מדבקת, כמו שחפת, עגבת וכדומה. ישנה הגבלה גם ביחס לאנשים חולי לב או כליות וחולי-רוח. ישנה החלטה ביחס ל"מפרובטים", האוסרת, כי יש לבחון מבנים שהם לסעלה מגיל 40 אם הם מוכשרים לעבודה פיזית קשה, או בעלי מקצוע היכולים להתקדם במרץ.

בדור כל החלטות אלה בדבר עליה טלקטיבית מהוות גורם שאין בו כדי להגדיל את מספר העולים. מאידך, הדבר יקל על המעטטה שעלולה לרבוץ על הליב בקשר לעליית חולים הדורשים משפוח מסווד, כולל מקרים סוציאליים.

אשר לעליה מפרצות המערב, רצוני לציין כי בעשית פעולה על-ידי הממשלה והמוכנות בקשר לעידוד העליה מפרצות אלו. המוסד לתיאום החליט על הקמת מועצה מיוחדת לענייני עידוד העליה מפרצות המערב, המורכבת משלושה נציגי הממשלה: שר האוצר, שר המסחר והתעשייה ושרת העבודה; שלושה נציגי המוכנות: גזבר המוכנות, ראש מחלקת העליה וראש המחלקה הכלכלית. ליד המועצה הוקמה ועדה לביצוע מדיניותה והמלצותיה של המועצה, בה משתתפים פקידים גבוהים של הממשלה והמוכנות.

רצוני גם להדגיש כי לא טעם בעטת למען עידוד העליה בשטח השיכון. 45,000 יחידות בנין הועמדו לרשות העולים כחז קדם המדינה, ברוף לזירות בערים וכפרים בטושים וכיוצא באלה. גם משרד החוץ עושה מאמצים רבים בקשר לפתיחת שערי היציאה מפרצות מוצות מירופה, שיכולות להיות מקור של עליה גדולה למרץ.

ועדת הפנים
7.7.53

מד.

י.נ. ע"י:

מכאן מעבור לכמה מספרים בקטר עם תגועת היוצאים מן המרץ בטעם כל שנות קיום הסדינה עזבו את המרץ 120,000 נפש, וחזרו 75,000. עודף היוצאים על הנכנסים הגיע מיפוא ל- 45,000 נפש, בכללם תושבי המרץ לפני קום הסדינה ועולים שבאו לאחר הקמת הסדינה - הווה אוטר: 6%. מחוז זה אין בו כדי להדאיג, אם נסוה ימותו לאחוז המהגרים במצות הגירה אחרות, בהן מגיע האחוז ל- 35% ואף ל- 50%. אולם אל לנו להידרש עצמנו לסדינות אחרות, כי הצלנו העליה פירושה חזרה לארץ הסולדת. מה מצריך להדאיגנו, היא העובדה כי מסדי היציאה הולכים וגדלים בזמן האחרון, אם בשנה הראשונה לאחר קום הסדינה, שנת 1949, הגיע מספר היוצאים על הנכנסים ל- 7,000 - ובשנה זו עלו לארץ 240,000 עולים - הרי בשנה זו יעלה מספר היוצאים על הנכנסים מרצה, עולים ותושבים שחזרו בכלל זה. בשנת 1905/51 היה עודף היוצאים על הנכנסים - 10,000 נפש; וב- 1952 הגיע המספר ל- 13,000.

תמונה קלה ביותר מתגלית מהמספרים של שלושת החודשים האחרונים:

באפריל עזבו את המרץ לזמנים קצרים ואורוכים	2,621	נפש
במאי	2,483	"
ביוני	2,993	"

מתוך מלה הודיעו על רצונם לעזוב את המרץ לצמיתות:

באפריל -	768	כלומר 25%;
במאי -	606	כלומר 33%.

בחדשים ינואר - מאי 1953 ניתנו 13,000 היתרי יציאה עבור המטרות הנאות: 5,600 יצאו בגלל טיבות טוציאליות ומשפחתיות; 2,600 עזבו את המרץ לפני שלח נקלטו בה; 1,247 יצאו עבור עסקי מסחר; 378 לסליחות; 348 להצלת רכוש; 342 - ללשונדים והשתלמות, ועוד.

ההקלות בקטר להיתרי יציאה הוצאו ב-1.3.53, אבל המפקט שלהן בא לידי גילוי רק באפריל, ואביא לת כמה מספרים להשוואה:

באפריל יצאו את המרץ על-טעם היתרי יציאה (תמיד יש לזכות 4%-3% של לא-יהודים) 2,756 לעומת 1,936 באפריל 1952:

במאי שנה זו יצאו	2,544	נפש לעומת	2,038	במאי 1952;
ביוני שנה זו -	3,063	נפש לעומת	2,561	במאי 1952.

מספר החוזרים בחודשים מלה פסתורה פחות או יותר:

באפריל שנה זו חזרו	966	לעומת	998	באפריל, 1952
במאי שנה זו חזרו	980	לעומת	923	במאי, 1952
ביוני שנה זו חזרו	1,223	לעומת	934	ביוני, 1952

ועדת הפנים
7.7.53

מד

י.נ. שי :

במסגרת 1953 היה עודף היוצאים על הנכנסים	1,790 לעומת 938 במסגרת 1952
במסגרת 1952	1,564 לעומת 1,115 במסגרת 1952
ביוני 1952	1,840 לעומת 1,627 ביוני 1952

חוק היתר היציאה היה לפני הוועדה, והועבר לסדר הפנים כדי שיבוא את הצעותיו לתיקונים. עמדת שר הפנים היא, לקבל באורח עקרוני את הצעתו של חבר-הכנסת יזהר הררי.

אשר לספרים בדבר תנועת הערבים, הרי בתקופה מסוימת קום הסדינה בכנסו לארץ כ- 4,000 איש, לפי תכנית מיוחדת המלפחות, ובאותה תקופה עזבו כ- 3,700 נפש; המספר נטעם שסתורה.

י.נ. יענינו :
האם אפשר לדעת כמה פעלה לעזבו את הארץ לצמיתות היו בני הארץ, וכמה מהם עולים שהגיעו ארצה לאחר קום הסדינה?

א. כהן :
מה שמענוהו של הפרוש "עודף היוצאים על הנכנסים" כדי חדש בחישוב? לעודף זה יש מולי שמענוהו עם עושים את החשבון לטען שבה שלמה או סחציתה, ולא בכל חדש.

שמעתי כי סוניתה ועדה לחקירת סיבות היציאה מן הארץ לפני שיצאוהו סיבות היציאה, הייתה רוצה לדעת סטטיסטיקה על ארבע היוצאים: האם הם יוצאי סקוטות קבע או סעברות?

(ב) האם מסרד הפנים עושה פעולת הסברה בין העוזבים, כמו הסבריהם על הקשיים המוניקטיביים בארץ וכדומה, כדי שישוים מלה לא יוציאו דיבת הארץ רעה בחוץ-לארץ, בגלל מי-הגבותם על מה שמרחש כחן.

(ג) קיבלתי תלונה סיהודי, מזרח ישראל, המצא במפריקה הסורחית, על שמסרבים לחדש לו את דרכונו. מה הפוליטיקה שלכם לגבי מזרחים ישראלים היוצבים בכר, האם הם יצוים יכולים לחדש חרכוניהם?

א. פריז :
המטרה לנתקבלה לפנינו במקירתו של סר סי, חושבני כי לדעת כולנו, עגוסה היא סמך, ואפילו לדעת מלה שהיו סבורים בשעתו שמכדי העליה גדולים סרי - והיו כמלה בני יודע כי ענין זה אינו בטכנותו של מסרד הפנים, אבל ברצוני לשאול : האם לאחר כל זאת, ישנה טחשבה בממשלה ובסוכנות, כיצד להתגבר על המצב, על מצב של מסרד ירידה במקום עליה? האם קיימת תכנית?

ג. פלש :
שמענו היום סטטיסטיקה על העליה והירידה, אבל לא שמענו - וגם לא יכולנו לשמוע - על סדיניות העליה. לי ברחה כי מספרים מלה הם רק תוצאה או סקנה של סדיניות, תוצאים וסטיבות, ומכאן אני בא להצעתי הרמסונה. אוטובני שלא בוכל לקיים כל דיון במעלה זו, כל עוד לא שמענו הרצאה נוספת, או תוספת להרצאה זו על סדיניות ותכניות העליה.

ומכאן נובעת שאלתי הסניה - שלו גם ידעתי את התשובה עליה הייתי כציגה - מי בעצם מורמי במישרין לסדיניות העליה?

ועדת הפנים
7.7.53

מד.

ג. פלש:

שאלה ביוספת בקשר להיתרי יציאה: טענו כי עוסדיה להגיש הצעת חוק, ולרשי הוסיף ואמר, כי היא תהיה בעקבות הצעתו של חבר-הכנסת הררי. חבר-הכנסת הררי הגיש את הצעתו - ואני מוטרף זאת לתמונת-לב סגרת הפנים - בימים שהיו הגבלות והאטרות בנוגע להיתרי יציאה, ואז באה הצעתו כדי להקל ביציאת בתי המסלה והנהיגה הקלות טרחיקות-לכת יותר מאשר ישנן בהצעתו של חבר-הכנסת הררי. אנו מצפים לכן מסגרת הפנים למשהו יסודי יותר; להפעיל היום את הצעתו של חבר-הכנסת הררי, הרי זה בבחינת נסיגה ולא התקדמות.

היו"ר ב. חת:

הוועדה החליטה להחזיר את הצעת החוק לסגרת הפנים, כדי להתאימה לקווי היסוד של המסלה. הוחלט כטו-כן כי יגיש סגרת הפנים את הצעתו הסתלקות, יציאה לפני ועדת הפנים.

ג. פלש:

הייתי מבקש לקבל בטבלה, זה לעומת זה, את מספר היוצאים לפני ההקלות בהיתרי היציאה ולאחריהן.

האם אפשר לקבל את מספר היתרי היציאה שניתנו לכניסה לגרמניה מדי חודש אחד, החל סיונואר 1953.

ע. הלל:

מתוך הנחה כי הדיון יידחה, הייתי רוצה כי הזמן ינוצל כדי לקבל תמונה של האנשים המועמדים לעליה, לפחות באופן פוטנציאלי, מפניו ארצות, כמה מהם אינם יכולים לעלות בגלל ההוראות ליל העליה הסלקטיבית; אם נסלק את גורם הסלקטיביות - בפני כמה עולים נעמוד?

אשר להגבלות ליל העליה הסלקטיבית, עלינו לדעת כמה דברים מסודרים: אם הסדור הזה הוא במחלות סדוקות, יהיה לנו יחס טובה להוראות אלו מאידך אם נשמע כי הן סכונות להגביל עלייתם של חולי כליות או אנשים שעברו את גיל הארבעים.

חשובני כי עלינו לבחור מתוכנו מספר אנשים, או להטיל זאת על אנשי סגרת הפנים, לחקור ולתת לנו תמונה יותר ברורה על האנשים היוצאים, ויותר מזה: לנסות לגרר מנייה חגיגה אם היוצאים, ומה הן הסיבות לירידתם, משפחתיות, כלכליות או סתם הרפתקניות.

עלינו גם לקבל תמונה יותר ברורה על קטיף הקליטה, במידה שהסדור הזה על עולים חדשים, עלינו לחשוב כיצד לתקן את המצב כדי לגל הירידה יפחת או יבוטל כליל.

הייתי רוצה לדעת מהי מידת החוקיות אל הוראות העליה הסלקטיבית, בהתחשב עם חוק הטבות.

ע. ארם:

הגבלות העליה הסלקטיבית אינן חלות על מי שיכול לעלות ולהסתדר בעצמו.

א. כלפון:

באשר לנו כאן כי בהרכב הגיליים של העולים גדל אחוז הגיליים הצעירים; האם אפשר לדעת מהו האחוז של הגיליים הצעירים בקרב היוצאים? עד כמה שידוע לי הרי אחוז זה הוא גבוה ביותר.

(2) מה דין העוזבים את הארץ לצמיתות, במקרה

והם מתחרטים על כך?

מד.

ועדת הפנים
7.7.53

באישור פניה קיים הצורך בהצעת החוק להיתרי יציאה, לאחר פרסום הוראותיו של סדרד הפנים

י. יצאה:

בנדון?

בשאלה כמין שאלה בקשר לאחוז הוותיקים והחדשים בקרב היוצאים. מספר לומר כי בערך 28%

י. ג. ז.:

מהיורדים הם ותיקים ו- 72% הם חדשים.

אשר לסיבות היציאה, אני מצטער לומר כי בגלל קשיים תקציביים לא הוצעו לפעול חקירה כזו. מתוך האומר שישנו בידנו מספר לאטיק שיש סיבות שונות לכך. יש כמובן גם יציאה נורמלית - תופעה הקיימת בכל המדינות, וגם העשירות והמסגרות שגיניהן - מהן יוצאים בגלל הצטרפות לבני משפחה, ביטויים וסיבות אובייקטיביות אחרות. מולם אין ספק שאחוז גדול יוצאים מתוצרנו בגלל חבלי קליטה.

חידושי דרכון - בנדון זה ביותבות הקלות סבטיסליות, ואין ספק שאותו מזרח הנמצא באפריקה הצפונית, יקבל זרחה לזרכונו הישראלי. וכמין גם תעובה לימלתו של חבר-הכנסת כלפון, על גורל אדם שעוזב את המדינה ומתחרט על כך. יכול לקרות - והיו מקרים כאלה - שמושב המדינה העריס/על השלטונות וחזרו למדינה כעולים חדשים. אין בכלל כל אפשרות לבטל הזרחה, כי חוק ההזרחה סקנה אותה באופן אוטומטי.

חבר-הכנסת פרי שאל אם יש מחשבה להתגבר על הפצה. אני סבור שכל הישוב ירוב על מדוכה זו. סדרד העבודה פועל בכיוון זה בשטח הקמת יישובים, וסדרד החוק על-ידי נטינותיו לפתיחת שערים. מטעם גם על המועצה לעידוד העליה מהסערב, שתכליתה להתגבר על מצבו בשטח העליה.

חבר-הכנסת פלש שאל על מדיניות העליה. כבר הדגשתי כי היא מבוססת על חוק השבות, וחוק חבר-הכנסת מסך באמרו, כי ההגבלות של העליה הסלקטיבית נוגעות לאותם המבנים הזקוקים לעזרה בקשר לעלייתם וקליטתם; אחרים יכולים לעלות ללא הגבלות.

שטח תבאיר לנו אם מדיניות הסלקציה אינה פונעת עלייתם של הסובבים רבים.

י. יצאה:

אין ספק שהרבה בנים אינם יכולים לעלות, כיוון שפינם יכולים להעלות את הוריהם עמם. האורים מכחינה כלכלית אלא גם בטחונות, ואינן רוצים תלויים בבניה לעתיד לא רק מכחינה כלכלית אלא גם בטחונות, ואינן רוצים כי בניהם יעזבו.

י. ג. ז.:

כדי לעניין העליה הסלקטיבית יהיה ברור, משלח לחברי הוועדה העתק מההוראות של הסוכנות היהודית וסדרד הבריאות בנדון. סבורני כי מפרזים אלה המוסרים, כי אם תוסרבה ההגבלות יגיע מספר העולים לרובות.

אשר להיתרי היציאה, אני מביע לדחות את הדיון בנדון עד שיובא החוק לפני הוועדה. מטרתו לכם מספרי השוואה עם השנים הקודמות, אבל אני מוכן להסכים לוועדה בכתב.

אני מצטער שאין עמי מספרים בדבר היוצאים לגרמניה, לא ניהלנו על כך סטטיסטיקה.

היו"ר נ. ז. חת: בכל דרכון כתוב "פרט לגרמניה", ולכן צריכה להיות סטטיסטיקה של אלה שכן יוצאים לגרמניה.

לגרמניה.

אד.

י.נ. שיל:
 הדבר בעטה בפחוזות שלנו, רק במקרה וסטריים
 להסיר את הסייג "פרט לגרמניה" מובא הערעור
 למשרד הראשי. השאלה התעוררה באופן טעני רק בחדש מאי, ואז ביקשנו
 סמט המסובים על הפחוזות לנהל רישום של היוצאים לגרמניה, וזאת אוכל
 להביא גם לוועדה. ישנם אנשים היוצאים את הארץ ועוברים לגרמניה
 טבלי לקבל היתר ומבלי שנדע על כך, כי מטלת גרמניה נותנת לפעמים
 היתר כניטה לארצה על ססך נפרד.

נטאלה כאן שאלה בקשר למרעמדים לעליה, טאילו
 ארצות, וכמה יהיה סטפר העולים בשנת 1953. לפי ההשערה יגיע מספר
 העולים בשנה זו ל- 12,000 נפש. הכקור העיקרי לעליה הוא סרוקו,
 יבואו גם סאירן, הודו ותימן. אמריקה תמשיך לסלוח לנו 40 איש לחדש,
 ואירופה המערבית - 60 - 50 איש לחודש.

הנימוקים לירידה - קודם כל יש גורם
 כללין הקיים גם במדינות בהן סורר טרוספריטי. תמיד יש אנשים שאינם
 מסתגלים לאקלים, לחיים החברתיים של ארצם. לזה אפשר להוסיף את
 הקשיים הכלכליים והחברתיים, שקיימים כאן אולי בהיקף יותר רחב.
 פרטים על הרכב הגיליים בין היורדים אינם בידנו, אבל נשמח אם
 הוועדה תביע שאלה לעריכת מחקר כזה, ונקבל תקציב לסם כך. אין
 ספק שהעוזב את הארץ לצמיתות יכול תמיד לחזור אליה. אם הוא יהודי -
 טגן עליו חוק הטבות; אם הוא אזרח ישראלי - בתוקף חוק האזרחות.

היו"ר נ. חת:
 הוועדה לפניות הציבור העבירה אלינו סכתב
 של עולי סרוקו בטבריה התובעים את עליית
 קרוביהם ארצה. היא מפנה את תסוכתם לבקשתם לקבל מצד מסלחת.

כמו כן העבירה הוועדה אלינו סכתב דומה סארגון
 עולי צפון אמריקה בירוסליים, אשר בגלל תכנון וסגנונו החליטה הוועדה
 להחזירו ולא לדון בו.

(היו"ר קורא את שני הסכתבים)

עלינו להחליט אם לקבל את המסלחת בטלימת
 הוועדה או לבחור ועדת טסנה לסם כך.

הו"ח ל ט:
 לקבל מסלחת של עולי סרוקו בטבריה,
 בהרכב סצומצם, ביום ב' הבא בשעה 17.00.

חברי הוועדה ייקבלו את המסלחת הם:
 נ. חת, י. יסעיהו, א. כהן, א. כלפון,
 א. פרי. חברי ועדה אחרים הפעלוגינים
 להשתתף, יוכלו להיות בוכחים.

היו"ר נ. חת:
 בהסך לסקירה שסמענו היום, יש לפנינו שתי
 אפשרויות: א) לבקש את הסוסד לתיאום להרצות
 לפנינו על נושא זה; ב) לפתוח בוויכוח. אני טבור שאין להיכנס לענין
 ולנהל ויכוח, כי אין בכוחנו להספיע על סינוי פני הדברים.

א. כהן:
 קיימת בעיה ל עליה סלקטיבית עליה הוחלט
 בטוסד לתיאום. אבל קיימת בעיה אחרת: בעיית
 הירידה טן הארץ, זו בעיה הנוגעת למדינה ולא לסוסד לתיאום, ובנקודה
 זו אני מציע דיון.

ס. פרלסטיין:
 חושבני כי בעיית הטלקציה היא חשובה,
 אבל אינה נוגעת למדיניות העליה ולמטדיה.

ועדת הפנים
7.7.53

ד.ט.

פ. פרלמנטר:

הגורם שהביא לידי טיוט העליה ההסדנית בענין בעבודת הארבע לגמרי, שמינן קטורות בפוליטיקה של הממשלה - בחלקן לכל הפחות. מיני חוטב שיש מקום לדיון כאן בוועדה ולקביעת פרינציפ, שהוא שאין לנו השפעה ולא נוכל לעשות דבר בנדון.

אני מציע להן שלא נקיים דיווח כללי על סיכול בעיות העליה, אלא רק לגבי תופעות סטטיסטיות, כמו בעיית הטלקציה - שעליה קיבלנו פניה - או על הקלות סטטיסטית לגבי עולים ממצרים ונגלו-סכסיות וכדומה.

אני מציע כי לפי שעה נחליט לטפוע את בא-כוח הסוסד לתיאום, ונחרי-כך נחליט באיזה היקף להתרוכח.

ג. פרי:

להתרוכח.

אני מבין שהכוונה היא - לאחד ששפועו את דעת הממשלה - לטפוע את חרות-דעת הסוכנות.

הינו"ר נ. חת:

ה. ר. ח. ל. ש. : להזמין את בא-כוח הסוכנות כדי לטפוע ספיו הטבריים על פדיניות העליה הסלקטיבית, ובעיית הירידה מן המרץ.

הישיבה בעולה.

הינו"ר נ. חת:

הישיבה בעולה בשעה 11.00